

Kasarminlahden kosteikot – väliraportti vuoden 2021 loppuun saakka.

Työt kosteikkojen toteuttamiseksi alkoivat sidosryhmiä tavoittamalla ja kuulemalla, sekä pitämällä maanomistajien ja viljelijöiden edustajien kanssa maastokatselmus kohteilla 11.11.2020. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 2.2.2021. Hanketta esiteltiin virtuaalisessa yleisötilaisuudessa 18.2.2021.

Kasarminlahden kosteikkojen tekninen suunnittelutyö tehtiin yhteistyössä Turun ammattikorkeakoulun hankkeessa ”Lisäarvoa kotikosteikosta”. Tarvittavat korkojen maastomittaukset suoritti Pro Agrian ammattilainen.

Suunnitelmien ja sidosryhmäkeskustelujen valmistuttua kävi selväksi, ettei Vionojan suunnan kokonaisvaltainen muuttaminen/palauttaminen suuremman kosteikon, ns. ”raviradan kosteikon”, kautta kulkeväksi tulisi onnistumaan kolmesta syystä. Tarvittava AVI:n vesilupaprosessi olisi käynyt liian raskaaksi sekä ajallisesti että taloudellisesti. Toiseksi maanpinnan muodot (korot) olivat mittaustulosten mukaan haasteelliset ja vaatineet mittavia kaivuita (ja AVIn luvitusta), sekä lisäksi pienikin riski tulvaveden noususta sisämaan puolisella laajalla Valkiameren peltoaukealla olisi ollut liian suuri hankkeen kannettavaksi. Kolmantena seikkana vaikutti yhden talouden veneilytarpeen säilyttäminen nykyisessä Vionojan uomassa. Laajan yhteistyön edellytykset olivat kuitenkin muutoin kunnossa ja hanketta lähdettiin toteuttamaan tulokulmaa ja suunnitelmaa muokkaamalla.

Käytännön työt aloitettiin järviruokokasvustojen niitoilla, jotka kilpailutuksen jälkeen toteutuivat elo-syyskuun vaihteessa 2021. Noin 6,5 hehtaaria Kasarminlahden rantaviivaa ja koko raviradan ennallistettava kosteikko (n. 3,5 ha) niitettiin onnistuneesti. Lahden maisema avautui ja sai varauksetonta kiitosta monelta taholta, mm. alueen virkistyskäyttäjiltä. Niiton jälkeen Kasarminlahden rantaviivaa äestettiin ja hoitotöistä tehtiin kuvitettu lehtiartikkeli Uudenkaupungin Sanomiin. Kohteella pidettiin myös raivaus- ja risutalkoot syyskuussa 2021.

Syksyllä kohteelle kilpailutettiin laiduntaja. Valikoituneen laiduntajan kanssa käytiin maastokäynnin pohjalta neuvottelut toteutuksen etenemisestä, joka saattaa edellyttää mm. koirankoulutusalueen aitaamisen (kaupungin kustannuksella), jotta karja ei joudu paniikkitilanteisiin. Laitumien aitaaminen aloitetaan vasta keväällä 2022, roudan hellittäessä, sillä alkutalvi 2021/22 oli viimeaikaista selvästi kylmempi ja routa tuli ajoissa (joka toisaalta myös helpotti kosteikkojen tekoa).

Toisen pienemmän kosteikon, ns. Kertun kosteikon, osalta päädyttiin teknisessä suunnittelussa mielestämme hyvään ratkaisuun, jossa kosteikko kerää koko valuma-alueensa vedet ”allikoihin” ja vasta tulvatilanteissa suodattuu niitä ruovikon läpi Vionojaan. Kertun kosteikon kaivuut päästiin kilpailutuksen jälkeen tekemään ja saatiin valmiiksi joulukuussa 2021.

Työt jatkuvat 2022 pääkohteen eli raviradan kosteikon rakentamisella ja laidunaitausten tekemisellä. Kävi ilmi, että lopulta myös karjankasvattajalle alkuperäinen suunnitelma olisi ollut hankala. Kosteikkosuunnitelmaa muokattiin siten myös ”karja-ystävälliseksi”, välttämällä suurien ja syvien ojien tekoa.

Kuva: niittokoneet Kasarminlahden rannalla © Pekka Alho

Kuva: Äestettyä ranta-aluetta Kasarminlahdella 31.8.2021 © Pekka Alho

Kuva: Raviradan kosteikon niitto onnistui luontevasti kuivan kesän jäljiltä © Pekka Alho

Kuva: ns. Raviradan kosteikko syystulvien alla alkoi näyttää jo kosteikolta © Pekka Alho